

Moren 29 persones ofegades a les platges catalanes aquest estiu, la xifra més alta dels darrers vuit anys

Un total de 205 banyistes han perdut la vida al mar des del 2012, sobretot persones de més de 70 anys, en llocs vigilats i amb bandera verda

Un socorrista vigilant la platja de Sant Pol de S'Agaró | ACN

Un total de 205 persones han mort ofegades en banys d'oci a les platges catalanes des del 2012, quan Protecció Civil va començar a recollir-ne dades. La majoria, 178 (87%), va perdre la vida durant la campanya d'estiu, que va des del 15 de juny al 15 de setembre, segons dades facilitades per Protecció Civil a l'ACN.

En els mesos d'estiu d'aquest any, 29 persones han mort ofegades i aquesta és la xifra més alta dels darrers vuit anys. També representa un increment substancial respecte al nombre de persones que van morir ofegades en el mateix període de l'any passat, 18. "Al llarg dels anys veiem que és una mortalitat molt identificada amb un perfil de persona de més de 70 anys, que s'ofega en condicions de bona mar, amb bandera verda i en molts casos en una platja vigilada", afirma el subdirector general de Coordinació i Gestió d'Emergències, Sergio Delgado.

Les altes temperatures d'aquest estiu, amb onades de calor molt potents, és un dels factors que pot explicar l'augment del nombre de persones que han mort ofegades aquest any. Una major afluència de banyistes que, a més, es troben en pitjors condicions, més insolats i amb afeccions o patologies prèvies que es poden agreujar, apunta Delgado en declaracions a l'ACN.

En la campanya d'estiu d'aquest any, els ofegaments mortals han incrementat especialment a la Costa Brava, amb 14 persones que han perdut la vida mentre es banyaven, sis de les quals eren franceses. El 2018, en el mateix període, hi van morir sis persones.

Això significa que el 48% dels ofegaments han estat aquest estiu a la Costa Brava. Nou persones s'han mort ofegades a la Costa Daurada (31%); cinc, a Costa Central (17%) i una, a Terres de l'Ebre. El 41% eren estrangers i el 76%, homes.

Les dades des del 2012 situen els majors de 70 anys com els més vulnerables

Protecció Civil va començar el 2012 a recollir dades molt detallades dels ofegaments mortals després que l'any abans tres persones morissin a Coma-ruga en zones prohibides al bany o amb bandera vermella. Vuit anys després, la sèrie històrica constata la magnitud dels ofegaments mortals: més de 200. En la campanya d'estiu del 2012, 25 persones van perdre la vida mentre es banyaven; 20, el 2013; 18, el 2014; 24, el 2015; 20, el 2016; 24, el 2017; 18, el 2018.

En les campanyes d'estiu dels darrers vuit anys, el 79% de les persones que han perdut la vida mentre es banyaven en platges catalanes són homes i el grup d'edat d'entre 70 i 79 anys és el més afectat. La mitjana d'edat és de 63 anys, però per territoris hi ha diferències, amb una mitjana més elevada a la Costa Daurada (66 anys).

El 38% de les persones que van morir ofegades eren estrangeres, sobretot franceses (28, quasi 4 de cada 10). En el 64% dels casos, les platges estaven vigilades i en la resta, o eren llocs sense socorristes o encara no s'hi havia iniciat el servei o ja havia acabat. El 76% de les platges vigilades on s'han registrat ofegaments mortals en aquests últims vuit anys tenien bandera verda; el 21%, groga; i el 3%, vermella.

La franja horària que concentra més ofegaments mortals és la de les 10 a les 11 del matí. En aquesta hora, en algunes platges és quan la vigilància comença el servei o encara no ho ha fet.

Pel que fa a la temporada fora dels mesos d'estiu, l'any en què més persones van morir va ser el 2015, amb nou ofegaments mortals. El 2019, s'han mort sis persones.

La recomanació: platges vigilades i acompanyats

"No estem parlant tant d'ofegaments mortals per mala mar sinó per factors de risc intrínsecs al col·lectiu de persones de més de 70 anys", subratlla Delgado, que continua: "Moltes de les morts són de persones que no han pogut demanar auxili perquè abans s'han marejat o han tingut un problema cardíac, per exemple".

Per això, el subdirector general de Coordinació i Gestió d'Emergències recomana banyar-se en platges que estiguin vigilades i, sobretot a les persones de més de 60 anys, que ho facin acompanyades.

Costa Daurada: el 41% tenia entre 70 i 79 anys

A la Costa Daurada, el 41% de les persones ofegades en els darrers vuit anys tenien entre 70 i 79 anys. És on hi ha un major percentatge de dones que van perdre la vida mentre es banyaven (25%). Les persones que eren estrangeres representen un 30% del total de persones que van morir ofegades.

A la Costa Central, on es produeixen el 21% dels ofegaments, la mitjana d'edat és de 58 anys, la més baixa de totes les costes. La franja amb més mortalitat és la de 50 a 59 anys (26%); després, la de 70 a 79 anys (24%). El 29% eren estrangers i el 13%, dones.

Costa Brava: 51% de les persones ofegades eren estrangeres

Delgado destaca que en les dades dels darrers vuit anys han identificat diferències significatives entre la Costa Brava i la Costa Daurada, les dues són on s'han produït més ofegaments mortals. A la Costa Brava, la meitat de les persones que han mort ofegades eren estrangeres (51%) - percentatge superior al del conjunt de les platges- i moltes d'elles eren franceses (55%), La franja de 60 a 69 anys té més mortalitat (21%) però la més afectada continua sent la de 70 a 79 anys (27%).

El 46% dels ofegaments a la Costa Brava dels darrers vuit anys han estat en platges no vigilades o quan no ho estaven, un percentatge superior al conjunt de la costa catalana (36%). Un dels possibles factors que expliquen aquesta dada és que a la Costa Brava hi ha moltes cales petites, que no estan vigilades. També s'observa una major afectació en la franja horària de 10 a 11 del matí.

El 86% de les persones trasllades per rebre atenció mèdica sobreviuen

Cada any els serveis de socorrisme realitzen un miler de rescats aproximadament. De tots els rescats realitzats durant els mesos d'estiu del 2019, en 207 casos es van traslladar els afectats perquè rebessin atenció mèdica. D'aquests, el 86% van sobreviure, segons dades del Sistema d'Emergències Mèdiques (SEM) facilitades per Protecció Civil.

Durant les campanyes d'estiu, s'organitza al centre de coordinació i informació de Protecció Civil un dispositiu per monitoritzar la situació a les platges i agilitzar l'operativa de salvament en cas necessari. També s'ofereix informació pública a través del visor de l'estat de les platges, que indica el color de les banderes o si hi ha servei de socorrisme, entre altres aspectes. El dispositiu integra el SEM, el 112, els ajuntaments i les principals operadores de socorrisme.